

החומרים נלקחו מאתר "הלו"ז העברי – קובעים מועדים לדורות"

9

9

זה סיפור ישראלי

על הסבים והסבתות שלנו שניצחו את מלחמת העולם

9 במאי הוא יום חג לציון הניצחון של בעלות הברית על גרמניה הנאצית במלחמת העולם השנייה. יום הניצחון נחרת עמוק בזיכרון הקולקטיבי של תושבי ברית המועצות לשעבר, ועלה איתם לישראל בתחילת שנות ה-90. אלפים מהגיבורים והגיבורות שלו לישראל, והם הווטרנים, ותיקי מלחמת העולם השנייה, הסבים והסבתות שלנו. לולא לחימתם עד מאי 1945, מועד סיום המלחמה בניצחון בעלות הברית, לא הייתה מתרחש במאי 1948 הכרזת העצמאות.

יותר מחצי מיליון יהודים לחמו בשורות הצבא האדום, ואף כי באותה עת נאסר על אזרחי ברית המועצות להביע הזדהות דתית או לאומית, אין ספק כי רובם המכריע נלחמו בשם שתי הזהויות שלהם – הסובייטית והיהודית.

יהודים אלו שירתו נאמנה את הצבאות שלהם, אך בו בזמן
היו ערים מאוד לזוועות שנעשו בעמם ולעיתים גם בבני
משפחותיהם. 27 בינואר 1945, יום שחרור מחנה הריכוז
אושוויץ על ידי הצבא האדום, הביא לעצירת מנגנון המוות
הרצחני. לכן בעבור היהודים היה הניצחון על הנאצים בעל
משמעות כפולה.

העלייה הגדולה מברית המועצות לשעבר העלתה לארץ גם את יום
הניצחון. בעבור הווטרנים היהודים שעלו לארץ היה מובן מאליו שכאן יותר
מבכל מקום אחר יש לחגוג את אותו ניצחון וכי תרומתם העקיפה להקמת
מדינת ישראל ולקיומו של העם היהודי תקבל הכרה והוקרה. נראה כי
השותפות במלחמה הגדולה ובניצחון על הנאצים היא חלק מהגדרתם
העצמית של הווטרנים ובני משפחותיהם כיהודים, ומעת שעלו לארץ גם
כישראלים.

בשנת 2017 חוקקה הכנסת חוק שקובע כי 9 במאי הוא "יום לציון ניצחון בעלות הברית על גרמניה הנאצית ולהנציה את זכר גבורת הלוחמים מקרב בעלות הברית, בדגש על גבורת הלוחמים היהודים".

הרב הראשי לשעבר הרב עוזיאל חיבר תפילה מיוחדת למאורע:

"ביום זה, יום ניצחונם המזהיר של מלכות הברית נגד כוחות הגושק והעריצות [...] ואנה בעוז גבורתך אימרת את רומם וכוחם של צבאותיך גילוח ממלכת כריטניה הגדולה ובנות כריטה: ממלכת ארצות הברית הנישאה ומדינת הסובייטים האדירה, שבמערכותיהם נמצאים גאוצי גיבורי עמך ישראל, שהגשיסו אמלממה נגד אלה אשר גירפו שמך וגורתך וננקום נקמת דם עמך השפוק. כרוך אנה ה' אלוקינו מאך השופט את עולמו בשלום וצדקה".

הרבנות הראשית לישראל תיקנה סדר תפילה מיוחד לכבוד האירוע, הכולל פרקי תהלים, פסוקי תורה ואזכרה לעילוי נשמת חיילים יהודים שנפלו במערכה.